

Uppgörande av räddningsplan

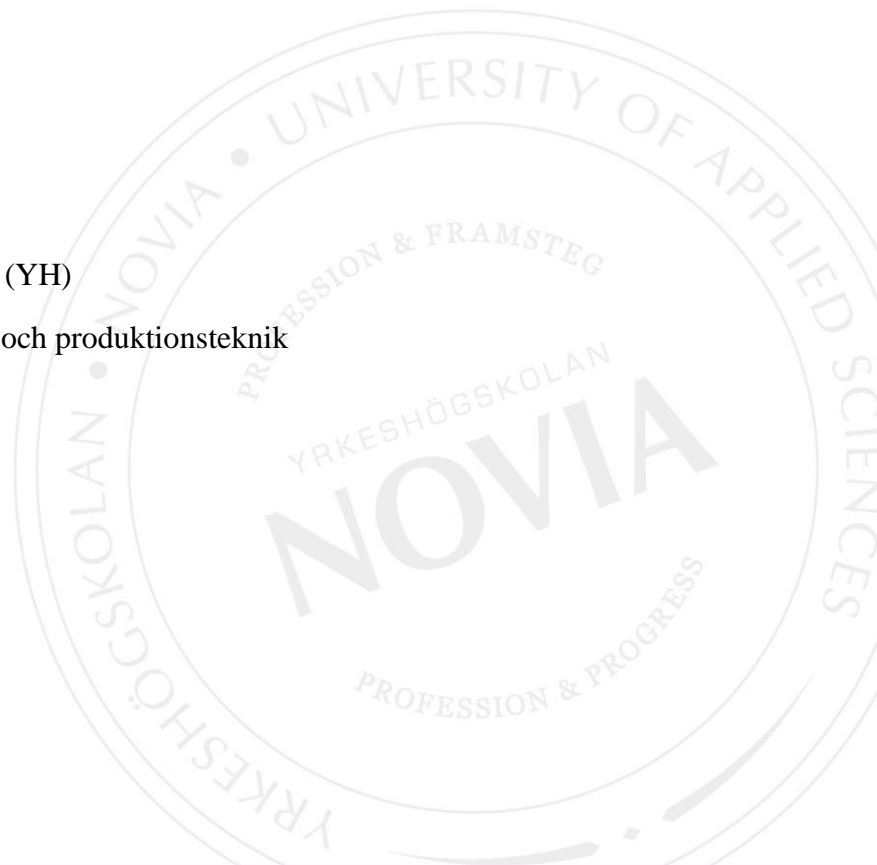
Rinta-Joupin Autoliike Oy

Robert Häggblom

Examensarbete för ingenjörsexamen (YH)

Utbildningsprogrammet för maskin- och produktionsteknik

Vasa 2019

EXAMENSARBETE

Författare: Robert Häggblom
Utbildning och ort: Maskinteknik, Vasa
Inriktningsalternativ: Drifts- och energiteknik
Handledare: Kenneth Ehrström (Novia)
Kari Karhumäki (Rinta-Joupin Autoliike Oy)

Titel: Uppgörande av räddningsplan

Datum 15.4.2019

Sidantal 18

Bilagor 1

Abstrakt

Detta examensarbete har gjorts på uppdrag av Rinta-Joupin Autoliike Oy. Rinta-Jouppi är ett företag som idkar bilförsäljning och bilservice. Företaget är beläget i Vasa och har ungefär 60 anställda. Säkerhet är ett viktigt ämne inom all verksamhet, även i bilbranschen, där hanteringen av farliga kemikalier är daglig och farosituationerna många. Syftet med detta examensarbete var att göra en uppdaterad räddningsplan som är mer skraddarsydd för denna typ av verksamhet. Den skulle vara lättläst och lättanvänd men ändå ha med alla delar som krävs och därmed göra intresset för säkerhet större i företaget.

Metoderna i detta examensarbete var främst studier av lagar, företagets tidigare räddningsplan, andra räddningsplaner samt kommunikation med säkerhetspersonal och egna observationer.

Resultatet av detta examensarbete är en lagenlig räddningsplan som innehåller redogörelser för hur säkerheten är uppbyggd i företaget, den presenterar ansvarspersoner och deras roller på ett effektivt sätt och har tydliga och lättlästa instruktioner för förebyggande av olycksituationer. Dessutom är den kort, koncis och lätt att navigera i. En del onödigheter har skalats bort från den tidigare räddningsplanen.

Språk: svenska

Nyckelord: räddningsplan, arbets säkerhet

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Robert Häggblom
Koulutus ja paikkakunta: Kone- ja tuotantotekniikka, Vaasa
Suuntautumisvaihtoehto: Käyttö- ja energiatekniikka
Ohjaajat: Kenneth Ehrström (Novia)
Kari Karhumäki (Rinta-Joupin Autoliike Oy)

Nimike: Pelastussuunnitelman laatiminen

Päivämäärä 15.4.2019

Sivumäärä 18

Liitteet 1

Tiivistelmä

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Rinta-Joupin Autoliike Oy:lle. Rinta-Jouppi toimii suurena vaikuttajana Suomen autoteollisuudessa. Liiketoimintaan kuuluu automyynti ja autohuolto. Liike sijaitsee Vaasassa, jossa työntekijöitä on noin 60. Turvallisuus on tärkeä aihe kaikilla toimialoilla, myös autoteollisuudessa, jossa vaarallisten aineiden käsittely on päivittäistä ja vaaratilanteita on monta. Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli tehdä päivitetty pelastussuunnitelma, joka on enemmän räätälöity tälle toimialalle. Tavoitteena oli tehdä helppokäyttöinen pelastussuunnitelma, joka sisältää kaikki lain vaatimat osat ja tällä tavalla lisätä mielenkiintoa turvallisuutta kohtaan yrityksessä.

Opinnäytetyön mahdollistamiseksi on opiskeltu lainsäädäntöä sekä käytetty vanhaa pelastussuunnitelmaa. Myös muut pelastussuunnitelmat ja kommunikointi yrityksen työntekijöitten kanssa ovat olleet suuria vaikuttajia tämän opinnäytetyön teossa.

Tämän opinnäytetyön tuloksena on lainmukainen pelastussuunnitelma, jossa on eritelty, kuinka turvallisuus on rakennettu yrityksessä. Pelastussuunnitelma esittää yrityksen vastuuhenkilöt tehokkaasti ja sisältää helppoja ohjeita siitä, kuinka onnettomuustilanteita voi ehkäistä. Se on myös lyhyt ja sitä on helppo käyttää.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: pelastussuunnitelma, työturvallisuus

BACHELOR'S THESIS

Author: Robert Häggblom
Degree Programme: Mechanical Engineering
Specialization: Operation and Energy Technology
Supervisors: Kenneth Ehrström (Novia)
Kari Karhumäki (Rinta-Joupin Autoliike Oy)

Title: Compiling a Rescue Plan

Date April 15, 2019

Number of pages 18

Appendices 1

Abstract

This Bachelor's thesis has been made at the request of Rinta-Joupin Autoliike Oy, which is a company whose core business is selling cars and service of them. The company is located in Vaasa and has around 60 employees. Safety is an important issue in all operations, also in the car industry where dangerous chemicals are handled daily and the risk for accidents is high. The purpose of this bachelor's thesis is therefore to create a new, updated rescue plan which is tailor-made for these types of operations. The goal was that the new rescue plan would be easy to read and therefore increase the interest in safety in the company.

The methods that have been used in this bachelor's thesis are mainly studies of legislations, the old rescue plan, studies of other rescue plans and interviews with the employees.

The results of this bachelor's thesis is a rescue plan that includes a presentation of how the security in the company is built up, it presents the people that are in charge of security operations in an effective way and have short and easy to read instructions for how to act in emergency situations. It is also short and easy to navigate in. A great amount of details has been erased when comparing it to the old rescue plan.

Language: Swedish

Key words: rescue plan, occupational safety

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Huvudsyfte.....	1
1.2	Delsyfte.....	2
1.3	Problembeskrivning.....	2
1.4	Avgränsningar.....	2
1.5	Disposition.....	3
2	Uppdragsgivaren.....	4
2.1	Certifieringar.....	5
3	Teori.....	6
3.1	Allmänna lagstadgade krav i Finland.....	6
3.2	Räddningslagen.....	6
3.3	Arbetarskyddslagen.....	7
3.4	Lagar om kemikalier.....	8
3.5	Räddningsplan.....	9
4	Metod.....	10
5	Resultat.....	11
5.1	Utformning av räddningsplanen.....	11
5.1.1	Start.....	12
5.1.2	Identifiering av risker.....	12
5.1.3	Förebyggande.....	13
5.1.4	Beredskap för undantagsförhållanden.....	13
5.1.5	Verksamhetsanvisningar.....	13
5.1.6	Kommunikation.....	13
5.1.7	Upprätthållande av planen.....	14
6	Resultat.....	15
6.1	Kritisk granskning.....	15
6.2	Fortsatt forskning.....	15

7	Diskussion	16
8	Källförteckning.....	17

1 Inledning

Säkerhet är idag ett ämne med stor vikt, något som alla borde tänka på. Hög säkerhet innebär inte endast mindre olycksfall utan också även automatiskt förbättrad ekonomisk effektivitet. Säkerhet på en arbetsplats handlar inte bara om agerande vid farosituationer som till exempel en brand. Säkerhet innebär även minimering av olyckor och personskador. Förutom att en räddningsplan hjälper företagets verksamhet finns det lagstadgade krav som måste följas.

En räddningsplan är en förberedelse för nödsituationer. Med hjälp av en räddningsplan kan man på förhand minimera personliga och materiella skador. En räddningsplan som är uppdaterad och som personal tagit del av hjälper människor att agera vid brand- och farosituationer, utrymma lokalerna och hitta brandredskap eller förstahjälputrustning. I denna bransch ställer även räddningsmyndigheterna krav på att företaget har en uppdaterad och kvalitativ räddningsplan eftersom denna innehåller information om var släckvattenuttag finns, ankomstrutter för räddningspersonal, brandväggar och släckningssystem i byggnaden. Därför bör övningar ske med jämna mellanrum för att få allting att löpa smidigt vid en verklig olycka.

Detta examensarbete innehåller uppgörandet av en ny räddningsplan för företaget Rinta-Joupin Autoliike Oy och deras verksamhetslokaler belägna i Vasa där företaget idkar bilförsäljning och bilservice. Byggnaderna består av en huvudbyggnad med bilförsäljning och bilservice och två tillägsbyggnader med enbart bilförsäljning. Examensarbetet kommer att skrivas på svenska medan själva räddningsplanen kommer att skrivas på finska. Utöver att en räddningsplan hjälper företaget krävs att företaget har en intern räddningsplan (Lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor 2005/390, §28)

1.1 Huvudsyfte

Examensarbetets huvudsyfte är att utforma en ny räddningsplan för Rinta-Joupin Autoliike. Målet med denna räddningsplan är att förbättra säkerheten och minska antalet olyckor och skapa en lättillgänglig och förståelig bas för agerandet vid farosituationer. Vid en olycka måste människor kunna räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna minimeras om inte helt uteslutas.

1.2 Delsyfte

Räddningsplanen ska vara enklare och mer lättläst än den som finns. Den skall på ett effektivt sätt presentera vem som ansvarar för de olika områden som en räddningsplan kräver. Ett önskemål från företagets sida är att räddningsplanen skall vara lätt att tillämpa på koncernens andra verksamhetsorter.

1.3 Problembeskrivning

Vid diskussion med de som ansvarar för säkerheten vid Rinta-Jouppi kom vi relativt snabbt fram till att det finns behov att göra en ny räddningsplan. Den existerande räddningsplanen är föråldrad, onödigt lång och svårläst. Detta blev grunden för mitt examensarbete, att göra en ny räddningsplan som är uppdaterad, kort, koncis och lättläst. På så sätt kan säkerheten ökas och olyckorna minskas vid Rinta-Jouppi.

1.4 Avgränsningar

Räddningsplanen skall göras endast för verksamheten i Vasa och inte för övriga delar av koncernen. För tillfället finns endast en räddningsplan på finska, sådan skall också den nya räddningsplanen vara. Den existerande räddningsplanen har använts som grund för de flesta av koncernens tillkomna verksamhetspunkter i landet. Om denna räddningsplan godkänns, finns möjligheten att den tillämpas för koncernens samtliga verksamhetspunkter i framtiden. Möjligheten för mig att översätta den till svenska kommer också finnas men det utelämnas från detta examensarbete.

1.5 Disposition

Här presenteras examensarbetets kapitel i korthet.

Kapitel 1. Inledning

I inledningskapitlet ingår en inledande text om arbetet, syftet med arbetet, delsyftet, problembeskrivning och avgränsningarna i arbetet.

Kapitel 2. Uppdragsgivaren

I detta kapitel beskrivs uppdragsgivaren Rinta-Joupin Autoliike i korthet.

Kapitel 3. Teori

I teorikapitlet behandlas relevant information om uppgörandet av en räddningsplan. I detta kapitel finns även information om räddningsplaner samt lagstiftning angående utformningen av en räddningsplan.

Kapitel 4. Metod

I detta kapitel behandlas metoderna och tillvägagångssätten jag använt för att framställa räddningsplanen.

Kapitel 5. Resultat

Här behandlas resultatet. En kort beskrivning av hur de olika delarna av räddningsplanen gjorts.

Kapitel 6. Resultatdiskussion

Detta kapitel behandlar en jämförelse mellan resultat och syfte. Här ingår även en kritisk granskning av arbetet samt förslag för fortsatt forskning.

Kapitel 7. Diskussion

Det avslutande kapitlet innehåller tankar och reflektioner kring examensarbetet.

2 Uppdragsgivaren

Detta examensarbete har utförts för företaget Rinta-Joupin Autoliike Oy. Rinta-Jouppi är ett familjeföretag som är grundat år 1952 och har sitt huvudkontor i Tervajoki. Företaget idkar bilförsäljning och bilservicetjänster. Företaget är ett av de största i branschen och har idag knappt 400 anställda. Företaget håller kunderna på första plats och växer hela tiden, Företagets omsättning 2017 var 292 miljoner euro i jämförelse till 2014 då omsättningen var 212 miljoner euro. (Rinta-Joupin Autoliike Oy, Finder)

Toivo Rinta-Jouppi startade bilhandel i Tervajoki på 50-talet, detta blev mycket snabbt ett heltidsarbete och Toivo utvecklade snabbt ett yrkeskunnande inom branschen. Efter Toivos död tog barnen Reijo och Rauno över verksamheten och gav då företaget namnet Rinta-Joupin Autoliike. De förstörade verksamhetslokalerna i Tervajoki och utökade också sin verksamhet till Vasa. Företaget har sen dess grundande gått i arv i släkten och styrs idag av Raunos barn, Ari Rinta-Jouppi. Ari fungerar som VD och ägare. (Tarinamme, www.rinta-jouppi.com)

Efter att Ari tagit över verksamheten på 90-talet har han utvecklat företaget och utökat verksamheten från Österbotten till hela landet. Idag finns det verksamhet på 19 olika orter runtom i landet. Företaget tar mycket bra hand om sina anställda vilket i sin tur har lett till framgång i bilbranschen.

Figur 1. Flygfoto över verksamheten i Vasa. (Google maps)

2.1 Certifieringar

Företagets Toyota-hus ”Tervajoki, Vaasa, Björneborg och Raumo” har även certifierat sig med miljöcertifikatet ISO 14001. Miljömedvetenhet är viktigt i dagens samhälle och med hjälp av denna certifiering försöker företaget ständigt förbättra sitt miljöfotspår genom att minska på utsläpp och onödigt avfall. (Ympäristövastuu, www.rinta-jouppi.com)

3 Teori

I detta kapitel redogörs för de lagar och förordningar som är grundläggande vid utformningen av en räddningsplan. Teorin som använts vid utformningen av räddningsplanen är lagar och förordningar som hör till den allmänna lagstiftningen som krävs för uppgörandet av en räddningsplan. Teoridelarna beaktar verksamhetens ändamål; bilförsäljning, servicetjänster samt lagring av farliga ämnen.

3.1 Allmänna lagstadgade krav i Finland

I detta kapitel behandlas lagar och förordningar som har betydelse i samband med utarbetningen av en räddningsplan. Enligt räddningslagen (2011/379) skall en räddningsplan uppgöras för byggnader som med avseende på brandsäkerheten, där skadorna till följd av en eventuell olycka kan antas vara allvarliga (§15). I kapitlet behandlas även arbetarskyddslagen (2002/738) som med syftet att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållandena för att trygga och upprätthålla arbetstagarnas arbetsförmåga samt förebygga och förhindra olycksfall i arbetet (§1), står för grunden av uppgörandet av räddningsplanen. Eftersom farliga kemikalier lagras och används i byggnaderna kommer även Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (2005/390) tas upp. Även räddningsplaner i allmänhet kommer att behandlas.

3.2 Räddningslagen

Räddningslagens (2011/379) syfte är att förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor. Lagens syfte är också att när en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas (§1). I lagen berättas om människors och företags skyldighet att förebygga bränder och andra olyckor, den innefattar även skyldigheten att förbereda sig på olyckor och insatser när det finns risk för en olycka eller när den väl inträffat (§2). Till de allmänna handlingsskyldigheterna hör att varje person som får vetskapen om att en olycka håller på att inträffa eller har inträffat och inte genast kan avvärja faran är skyldig att genast berätta för dem som är i fara, göra nödanmälan och vidta räddningsåtgärder (§3). Var och en ska enligt sin bästa förmåga utföra handlingar på ett sådant sätt så att risken för brand eller annan

olycka undviks (§4). Ägaren och den som bedriver verksamheten i en byggnad skall tillsammans se till att byggnaden och dess omgivning hålls i ett sådant skick att risken för att en brand uppstår och sprider sig är minimal. Personer som befinner sig i byggnaden vid en brand eller annan farosituation skall kunna lämna byggnaden eller räddas på andra sätt. De ska se till att räddningsverksamheten fungerar när en brand uppstår. Räddningspersonalens säkerhet bör även tas i beaktande. Material som har en tendens att lätt börja brinna får inte förvaras på vindar, källare eller i omedelbar närhet av byggnader om det finns en risk för att en eldsvåda uppstår eller sprids (§9). Man skall även se till att utgångar hålls fria från hinder och hålls i ett sådant skick att de kan användas effektivt och säkert. Inga föremål får förvaras i vindfång, källargångar, på vindar eller i lagerutrymmen. Vid behov ska utgångar och vägen till dem märkas (§10). Ägaren och den som bedriver verksamheten har skyldighet att se till att räddningsvägar, där utryckningsfordon och räddningspersonal tar sig fram hålls fria från hinder, dessa bör vara märkta på ett lämpligt sätt. Fordon får inte parkeras på räddningsvägar, inte ens tillfälligt (§11).

I verksamheten bör finnas egen beredskap och utnämnda personer vilka har egna ansvarsområden då en olycka inträffar. Man bör vara förberedd på att förebygga brand och andra farliga situationer, vara beredd på att skydda personer som vistas i byggnaden och miljön runtomkring, ha beredskap att utföra släckningsarbeten då en brand uppstår och kunna göra utrymningen av byggnaden trygg samt avhjälpa räddningsverksamheten i mån om möjlighet (§14). Innehavaren av en byggnad ansvarar för underhållet av släcknings- och räddningsmedel, anordningar som underlättar släckningsarbetet, branddetektorer och larmanordningar, skyltar och belysning som visar utrymningsvägar samt skyddsrummens utrustning (§12). Märkningar och belysningen av utrymningsvägarna bör hållas i ett gott skick med hjälp av regelbundet förebyggande underhåll. För detta bör en underhållsplan göras upp och för denna ansvarar innehavaren av byggnaden. I underhållsplanen bör framgå vilka åtgärder anses nödvändiga och dessa åtgärder bör antecknas i en dagbok. Denna dagbok skall lämnas in på begäran åt områdets räddningsmyndigheter (Inrikesministeriets förordning om märkning och belysning av utrymningsvägar i byggnader 805/2005, §9).

3.3 Arbetarskyddslagen

Syftet med arbetarskyddslagen (2002/738) är att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållandena för att trygga och upprätthålla arbetstagarnas arbetsförmåga samt

förebygga och förhindra olycksfall i arbetet (§1). Arbetsgivaren är skyldig att med jämna mellanrum göra en bedömning av riskerna och olägenheterna som beror på arbetet, arbetslokalerna, arbetsmiljön och de allmänna arbetsförhållandena som kan leda till tillfälliga eller långvariga skador hos arbetstagare. Om det finns risker som inte kan elimineras bör man ta hjälp av utomstående, t.ex. företagshälsovård, som med tillräcklig sakkunskap och kompetens kan göra en bedömning av riskerna (§10). Det är arbetstagarens plikt att meddela arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktige om möjliga fel och brister som denne upptäckt i arbetet, dessa fel och brister kan vara arbetsmetoder, maskiner eller personlig skyddsutrustning. Anmälan bör göras även om denne redan rättat till felet eller bristerna som uppstått. Det är i sin tur arbetsgivarens plikt att meddela arbetstagaren om de åtgärder som vidtagits till följd av att denne gjort en anmälan om fel och bristfälligheter (§19).

3.4 Lagar om kemikalier

Syftet med kemikalielagen (2013/599) är att skydda hälsa och miljö mot faror och olägenheter orsakade av kemikalier (§1). I verkstaden används dagligen mängder med olika kemikalier, allt från starka rengöringsmedel till oljor och andra vätskor som kan anses vara skadliga för hälsan. Mängden kemikalier som lagras i byggnaderna är stor, utöver verkstaden finns det tiotals bilar som står i hallen fyllda med farliga kemikalier och en tvätthall där det finns starka rengöringsmedel. Därför bör man känna till kemikaliernas inverkan på hälsa och miljö. Verksamheten bör följa det som skrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Utöver detta är principen vid användning av kemikalier följande; det bör finnas tillräcklig information om kemikalierna som används och lagras i byggnaderna, man bör iakttaga tillräcklig försiktighet för att förebygga hälso- och miljöolägenheter med beaktan av kemikaliernas mängd, hur farliga de är och att man använder den kemikalie och metod som är minst farlig i syfte att förebygga farosituationer (§19).

Enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (2005/390) är den som idkar dylik verksamhet skyldig att skaffa ny information och arkivera denna. Den bör innehålla information om kemikaliernas kemiska, fysikaliska, brand- och explosionsfarliga samt hälso- och miljöfarliga egenskaper samt klassificeringen av dessa (§7). Verksamhetsutövaren bör se till att ledningen och personalen känner till vem som ansvarar för vilka områden som hör till anläggningens säkerhet på alla nivåer inom organisationen. Man bör se till att tillräcklig utbildning ges så att en säker drift kan uppnås (§11). Verksamheten bör ordnas på ett sådant sätt att föroreningar kan undvikas till högsta

grad. Om föroreningen inte helt kan hindras ska den minimeras, man bör sträva till att så långt som möjligt minimera verksamhetens utsläpp till miljö och avloppsnät (Miljöskyddslagen (2014/527, §7).

3.5 Räddningsplan

En räddningsplan ska uppgöras för byggnader som med avseende på räddningsverksamheten eller utrymningssäkerheten är mer krävande än normalt eller där säkerheten för människor, brandsäkerhet, miljö eller kulturogendom kan antas vara utsatt för en stor risk och där skador som uppstår efter en olycka antas vara allvarliga. Innehavaren av fastigheten är ansvarig för att en lagenlig räddningsplan görs upp, den bör göras i samarbete med verksamhetsidkaren eller verksamhetsidkarna i fastigheten. Räddningsplanen ska innehålla en redogörelse för

- bedömning av faror och risker
- säkerhetsarrangemang i fastigheterna som verksamheten använder
- anvisningar om hur man förebygger en olycka och hur man går till väga då en olycka inträffar
- arrangemangen i anslutning till objektets egen beredskap. (Räddningslagen 2011/379, §15)

En räddningsplan är en viktig del då verksamheten utarbetar sin syn på säkerheten. Målet med en räddningsplan är att identifiera risker, ge vägledning i syftet att förebygga situationer som kan anses farliga och ge vägledning. En räddningsplan är lagstadgad och bör göras upp enligt de lagar och förordningar som existerar, men den görs och upprätthålls inte för räddningsmyndigheten utan för att förbättra säkerheten för de personer som vistas i byggnaden och miljön runtomkring (SPEK, PDF-modell för en räddningsplan).

4 Metod

Inför en studie bör man beakta vilka metoder man ska använda. Syftet bör vara avgörande för metoderna som används. Syftet med detta är att utarbeta en ny, lättläst och effektiv lagenlig räddningsplan. Därför kommer Finlands lagar och förordningar stå till grund för utförandet av detta examensarbete. Lagarna tillämpas i den verksamhet som utförs på Rinta-Joupin Autoliike. Den kunskap som finns hos personalen och den tidigare räddningsplanen kommer även stå till förfogande. Följande metoder har använts vid uppgörandet av räddningsplanen:

- Studier av lagar och förordningar. Detta för att ha en bild av det som står i lagen och därmed kunna utforma en lagenlig räddningsplan.
- Studier av andra räddningsplaner. Detta för att kunna ta vara på det bästa från andra räddningsplaner. Efter personlig kommunikation med av yrkeshögskolan Novias lärare, Rolf Dahlin, erhöles ett antal olika räddningsplaner, dessa var främst gjorda för skolor, så en hel del väsentlig information saknades kring bilförsäljning och verkstadsverksamhet. De gav ändå en bra bild om hur en räddningsplan kan läggas upp.
- Studie av Rinta-Jouppis tidigare räddningsplan. Denna gav mycket väsentlig information som kunde förenklas och användas i uppgörandet av en ny räddningsplan.
- Intervjuer och personlig kommunikation med personalen i företaget. De som arbetat längst i ett företag besitter oftast den bästa kunskapen om säkerhet och möjliga farorisker samt information om kemikalierna som används på daglig basis i företaget. Detta gav även mycket god information till uppgörandet av den nya räddningsplanen.

5 Resultat

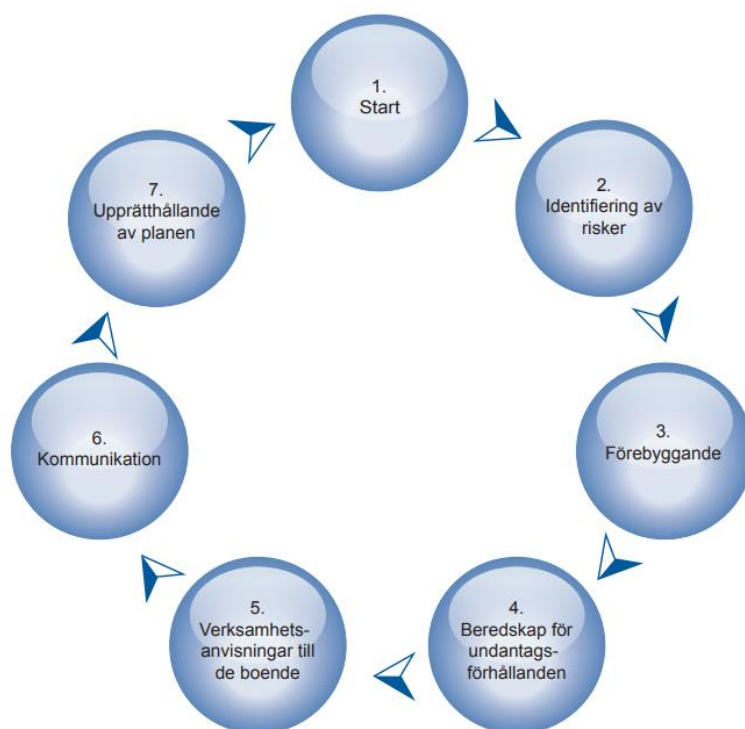
I detta kapitel beskrivs de tillvägagångssätt som använts vid utformningen av räddningsplanen.

5.1 Utformning av räddningsplanen

Utformningen av Rinta-Jouppis räddningsplan har gjorts enligt de krav som ställs i räddningslagen (se punkt 3.5) (Räddningslagen 2011/379, 15 §). Upplägget och kapitelindelningen har behållits som i den gamla räddningsplanen, de utgjorde en god grund för uppgörandet av den nya räddningsplanen. Därpå har Hatakka och Grönstrands modell från SPEK's hemsida stått som grund när jag redogjort innehållet i räddningsplanen, det betyder att man delar in arbetandet av en ny räddningsplan i sju skeden, dessa skeden beskrivs i figur 2. (Hatakka & Grönstrand, 2013).'

I den nya räddningsplanen har jag tagit fasta på arbetets huvudmål, enkelhet. Problemet med den gamla planen var att den hade mycket onödig allmän information om säkerhet, skriven på ett svårt och byråkratiskt språk. Detta har jag eliminerat genom att förkorta ner en del text samt skrivit den i ett mer läsarvänligt språk. Bland annat är den sista delen av räddningsplanen, hur man skall gå till väga vid olika olycksfall, helt omgjord med ny och fräsch information som läsaren enkelt kan ta del av. (Bilaga 1, kapitel 8). Tabellerna som innehåller information om ansvarspersoner har jag minskat och omformat så att det är effektivt att se vilka områden vem ansvarar för.

Räddningsplaneringens skeden

Figur 2. Räddningsplaneringens sju olika stadier (spek.fi)

5.1.1 Start

Det första skedet betyder att ett beslut tas om att göra eller uppdatera en räddningsplan. Målet med räddningsplaneringen är att identifiera risker, förebygga olycksfall, ha beredskap för olyckssituationer och att agera vid dem. I räddningsplanering bör man beakta att arbetarna aktivt deltar i räddningsplaneringen, att alla är tillräckligt informerade om räddningsplaner samt att det finns ett utnämnt och utbildat säkerhetsteam.

5.1.2 Identifiering av risker

I det andra skedet kartlägger man de nuvarande riskerna. En räddningsplan grundar sig på att vara förberedd på de eventuella olyckorna, genom att veta vilka dessa kan vara kan man bättre bygga ut förebyggande åtgärder för att undvika dessa eller på ett smidigt sätt ta hand om dessa när de inträffar. Det finns flera sätt att identifiera faror och risker. På Rinta-Jouppi använder man sig av årliga säkerhetspromenader där man kartlägger faror och risker och vid behov uppdaterar räddningsplanen efter dem.

5.1.3 Förebyggande

I det tredje skedet av räddningsplaneringen skall det redogöras för hur eventuella olycksfall kan förebyggas. Man skall planera behövliga åtgärder, både förebyggande och skadebegränsande, göra upp tidtabeller och komma överens om ansvar samt följa upp att åtgärderna förverkligas.

5.1.4 Beredskap för undantagsförhållanden

I räddningsplanen behöver det framgå hur beredskapen för undantagsförhållanden är arrangerad. Detta betyder arrangemang för befolkningsskyddet, skyddsrummets underhåll och utrustning, beredskap för att söka skydd samt beredskap för evakuering. Med undantagsförhållanden kan anses t.ex. krigshot eller storolyckor. I dessa fall måste det finnas egen beredskap för att kunna skydda arbetarna vid dessa hot. Det skall även utses ansvarspersoner för dessa skyddsrum, som ser till att de underhålls och har uppdaterad utrustning.

5.1.5 Verksamhetsanvisningar

I räddningsplanen måste redogöras för hur de anställda har instruerats att agera vid olika olycks- och farosituationer. Dessa anvisningar måste innehålla vägledning om hur man agerar rätt vid olycks- och farosituationer. I en räddningsplan måste det åtminstone framgå hur en nödanmälan görs, hur man agerar vid en brand och hur man agerar då den allmänna farosignalen lyder. Det är även bra om det finns någon som kan ge livräddande första hjälp, förstahandssläckning, vet var fastighetens samlingsplats finns samt var fastighetens skyddsrum finns (Bilaga 1, s.21).

5.1.6 Kommunikation

I det sjätte skedet skall det redogöras för hur räddningsplanens information når ut till de som behöver den. Med hjälp av anvisningar som finns i den kan de som vistas i fastigheten agera på rätt sätt då en olycka inträffar. Med denna kommunikation beaktas att alla som vistas i byggnaden vet var räddningsplanen finns och att det regelbundet informeras om räddningsplanen. I Rinta-Jouppis fall är det viktigt att säkerhetschefen ser till att varje ny anställd tar del av räddningsplanen där anvisningar för hur man skall agera vid en olycka finns (Bilaga 1, s.24).

5.1.7 Upprätthållande av planen

I det sjunde och sista skedet skall det redogöras för hur uppdateringen av räddningsplanen kommer att skötas. Det är bra om räddningsplanen behandlas minst en gång per år. I räddningsplanen bör ingå hur säkerhetssituationen följs upp, vem som följer upp säkerhetsbrister samt till vem man meddelar om farosituationer och brister. (Hatakka & Grönstrand, 2013).

Vid Rinta-Jouppis verksamhet i Vasa är det säkerhetschefen tillsammans med fastighetschefen som ansvarar för dessa ovannämnda områden.

6 Resultatdiskussion

Syftet med detta examensarbete var att framställa en ny lagenlig räddningsplan. (bilaga 1) Denna räddningsplan skulle vara kort, koncis och vara skräddarsydd för verksamheten som Rinta-Jouppi idkar. Genom detta var målet att öka personalens säkerhet samt deras kännedom om hur räddningsplaneringen är ordnad i företaget. Med den nya räddningsplanen jag utformat är det nu lättare för de anställda att ta till sig denna information.

Delmålen som fanns var att göra den lätt att ändra för koncernens andra verksamhetsorter, ett mål som jag även lyckats fylla. Genom att ha eliminerat mycket onödig duplikation och på ett effektivt sätt framhäva ansvarspersonerna blir det enkelt för nästa person att ändra några områden i räddningsplanen för att kunna använda den på andra orter.

6.1 Kritisk granskning

Räddningsplanen redogör för samtliga delar i Tukes anvisningar och uppfyller därmed kraven för denna typ av verksamhet. Tack vare räddningsplanen kan de anställda nu på ett enkelt sätt ta del av och på ett enkelt sätt bli medvetna om de risker och faror som kan uppstå.

Räddningsplanen, som är lagenlig, bör uppdateras med jämna mellanrum och då ändringar inom företaget sker. Även information om personalen och ansvarspersoner bör hållas uppdaterad.

6.2 Fortsatt forskning

Arbetet med räddningsplanen tar inte slut i och med att detta examensarbete är färdigt. Det som följer efter detta är att diskutera med fastighetschefen som är ansvarig för räddningsplaneringen och med företagets ledning om deras åsikt om räddningsplanen som jag gjort. Om de godkänner denna räddningsplan är nästa steg att presentera den åt räddningsmyndigheterna och därefter ta i bruk den.

Räddningsplanen är gjord på finska. Eftersom över en tredjedel av företagets anställda har svenska som modersmål, föreslår jag att räddningsplanen översätts till svenska. Detta är något jag gärna åtar mig ifall företagets ledning anser detta nödvändigt.

7 Diskussion

Säkerhet är ett område som alltid kan förbättras. Genom ständig utveckling i samhället förbättras också säkerheten för människan. Med räddningsplanen jag gjort har Rinta-Jouppi tagit ett steg framåt i sin säkerhetsplanering. Jag har även lyckats skraddarsy en räddningsplan som innehåller tillräckligt med information om räddningsplanering för denna ort men som även är lätt att editera för att kunna användas på andra orter.

Enligt min mening är räddningsplanen nu mycket mer logisk än vad den var tidigare. Den är ytterst lättläst och lätt att navigera i, något som var mycket viktigt för att göra den så användarvänlig som möjligt. Tydliga instruktioner finns om hur man skall agera vid specifika olycksfall.

Själv är jag nöjd med mitt arbete. Något som i början av projektet kändes tungt, visade sig vara väldigt intressant och lärorikt när jag väl tog tag i det. Jag har lärt mig att säkerhetsplanering är ett mycket viktigt element i arbetslivet idag.

Från Rinta-Jouppi vill jag tacka min primära handledare och kontaktperson Kari Karhumäki som har varit till stor hjälp och svarat på mina frågor när jag funderat över något och någon jag kunnat byta idéer med. Jag tackar även fastighetschefen på företaget, Eeva Puska, som också hjälpt till vid utformningen av den nya räddningsplanen. Jag tackar även för möjligheten att ha fått utföra detta intressanta arbete. Jag vill också rikta ett tack till min handledare från Novia, Kenneth Ehrström som har gett mig mycket goda råd och bra feedback genom hela arbetsprocessen.

8 Källförteckning

Arbetarskyddslagen 23.8.2002/738. [Online]

www.finlex.fi

[Använd 19 1 2019].

Kemikalielagen 9.8.2013/599. [Online]

www.finlex.fi

[Använd 19 1 2019].

Lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor 3.6.2005/390.

[Online]

www.finlex.fi

[Använd 19 1 2019].

Miljöskyddslag 27.6.2014/527. [Online]

www.finlex.fi

[Använd 19 1 2019].

Räddningslagen 29.4.2011/379. [Online]

www.finlex.fi

[Använd 19 1 2019].

Rinta-Joupin Autoliike Oy. [Online]

www.finder.fi

[Använd 19 1 2019].

Tarinamme. [Online]

www.rinta-jouppi.com

[Använd 19 1 2019].

Ympäristövastuu. [Online]

www.rinta-jouppi.com

[Använd 19 1 2019].

Blomqvist, F., 2016. *Uppgörande av räddningsplan.*, Vasa: Examensarbete för ingenjörsexamen. Yrkeshögskolan Novia.

Dahlin, R. & Pått, R., 2016-2017. *Räddningsplan för Yrkeshögskolan Novia Wolffskavägen 33*, Vasa: Yrkeshögskolan Novia.

Inrikesministeriets förordning om märkning och belysning av utrymningsvägar i byggnader 3.6.2005/390. [Online]

www.finlex.fi

[Använd 19 1 2019].

Hatakka, I. & Grönstrand, H., 2013. *Räddningsplanering*. [Online]

http://spek.smartpage.fi/se/raddningsplanering/files/Raddningsplanering_optim.pdf

[Använd 24 2 2019].

SPEK, u.d. *Pdf-modell för en räddningsplan 3/2013*. [Online]

<http://www.spek.fi/loader.aspx?id=f37182fe-60bb-49c1-bdd8-42b2a4a494d6>

[Använd 19 1 2019].

Google Maps, Flygfoto [Online]

https://www.google.com/maps/place/Rinta-Joupin+Autoliike/@63.101373,21.6369209,3a,75y/data=!3m8!1e2!3m6!1sAF1QipPN6oqXzTzP_3661MCWQjN-AfJv3y8FJRJuOj2w!2e10!3e12!6shttps:%2F%2Flh5.googleusercontent.com%2Fp%2FAF1QipPN6oqXzTzP_3661MCWQjN-AfJv3y8FJRJuOj2w%3Dw203-h130-k-no!7i1700!8i1089!4m5!3m4!1s0x467d604860f60f4b:0x5495cf29b01561f6!8m2!3d63.1013536!4d21.6369211

[Använd 18 1 2019].

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

PELASTUSSUUNNITELMA

Rinta-Joupin Autoliike Oy, Vaasa

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

SISÄLTÖLUETTELO

1. PELASTUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	5
1.1 Suunnitelman tarkoitus.....	5
1.2 Laki- ja asetusperusteet	6
1.3 Kohteen yleistiedot.....	9
1.4 Liitynnät pelastustoimeen.....	10
1.4.1 Yleinen vaaramerkki.....	12
2. VAARATILANTEEN JA NIIDEN VAIKUTUKSET.....	13
2.1 Vaaratilanteiden arviointimenettely	13
2.2 Vaaratilanteiden ja niiden vaikutusten arviointi.....	13
3. TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI	15
3.1 Paloturvallisuus	15
3.1.1 Vaaratilanteiden ehkäiseminen.....	15
3.1.2 Tuhopolttujen torjunta	16
3.1.3 Oma palotarkastus	17
3.1.4 Jälkivahinkojen torjunta	17
3.2 VAARALLISET AINEET	18
3.2.1 Luettelo vaarallisista aineista.....	18
3.3 Työsuojelu ja ensiapuvalmius	19
3.4 Varautuminen vaaratilanteisiin kiinteistössä.....	19
4. POISTUMIS- JA SUOJAUTUMISMAHDOLLISUUDET SEKÄ SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT.....	21
4.1 Rakennuksesta poistuminen ja kokoontumispaikat.....	21
4.2 Sammuutus- ja pelastustehtävien järjestelyt.....	22
4.3 Väestönsuojat	22
4.3.1 Väestönsuojan materiaali.....	23
4.3.2 Rakennuksesta poistuminen	24

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

5.	TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT JA TURVALLISUUSKOULUTUS	25

5.1	Turvallisuushenkilöt.....	25
5.2	Turvallisuuskoulutus	25
6.	TURVALLISUUSMATERIAALI.....	26
7.	OHJEET ERILAISIA ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEITA VARTEN.....	27
7.1	YLEISET TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUKSIEN VARALTA	27
7.1.1	Hätäilmoituksen teko.....	28
7.1.2	Tiedottaminen onnettomuustilanteessa.....	28
8.	ONNETTOMUUSKOHTAISET TOIMINTAOHJEET	29
8.1	Toimintaohje tulipalon sattuessa	29
8.2	Toimintaohje tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa	32
8.3	Toimintaohje uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa	33
8.4	Toimintaohje varkaus- tai ryöstötapauksessa.....	33
8.5	Toimintaohje sähkökatkon sattuessa	35
8.6	Toimintaohje säteilyvaarassa	36

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

Suunnitelman laatijat:

Päiväys	Nimi	Tehtävä
15.4.2019	Robert Häggblom	Huoltomyyjä

Suunnitelman hyväksyminen kohteessa:

Päiväys	Nimi	Tehtävä

Pelastusviranomaisen tarkastusmerkinnät:

Päiväys	Nimi	Tehtävä

”Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla.” Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 9§

Suunnitelman jakelu kohteessa:

Kohde/Henkilö	Suunnitelma	Kpl
██████████	Suunnitelma	1
██████████	Suunnitelma	1
Toimisto	Suunnitelma	1
Sosiaalitalat	Suunnitelma	1
Autokorjaamo	Suunnitelma	1
Pelastuslaitos	Suunnitelma & Yhteen- veto	5
Yhteensä		5+1

1. PELASTUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

1.1 Suunnitelman tarkoitus

Turvallisuutta pidetään luonnollisena osana kaikkea toimintaa. Turvallisuuden takaamiseksi joudutaan kuitenkin yhä enemmän kiinnittämään huomiota erilaisiin turvallisuusjärjestelyihin ja ottamaan siihen liittyvät asiat osaksi jokapäiväistä toimintaa. Turvallisuudesta huolehtiminen ei liity vain poikkeusolojen tilanteisiin vaan toimenpiteiden keskeisenä tavoitteena on taata toiminnan turvallisuus normaaliaikoina.

Varautumista erilaisiin vaaratilanteisiin ei ole jätetty vain vapaaehtoisen toiminnan varaan, vaan lainsäädännössä on asetettu velvoitteita omatoimisesta varautumisesta.

Pelastuslain edellyttämän pelastussuunnitelman laatiminen on tärkeä osa turvallisuuteen liittyvien toimenpiteiden suorittamisessa. Se ei ole kuitenkaan ainut ja riittävä toimenpide todellisen turvallisuustilanteen parantamiseksi. Pelastussuunnitelman myötä on tarvittaessa parannettava turvallisuuteen liittyviä rakenteellisia järjestelyjä, hankittava vaara-tilanteissa tarvittavaa materiaalia ja pidettävä se toimintakuntoisena, koulutettava turvallisuushenkilöstö toimimaan erilaisissa vaaratilanteissa, perehdytettävä koko henkilöstö turvallisuustoimintaan ja sisällytettävä turvallisuusasiat uusien työntekijöiden perehdyttämiskoulutukseen sekä ylläpidettävä turvallisuusasioiden tietotaitoa säännöllisin väliajoin toistettavilla koulutus-, harjoitus- ja perehdyttämistilaisuuksilla.

Turvallisuusasioista huolehtimiseen liittyviä vaatimuksia on myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi työturvallisuuslaissa. Lisäksi laatustandardien vaatimusten täyttäminen edellyttää, että turvallisuusasioista on huolehdittu.

Hyvin toteutetut turvallisuusjärjestelyt ovat osa myönteistä toimintakulttuuria. Ne lisäävät henkilöstön turvallisuudentunnetta, sitoutumista työhön ja antavat ulkopuolisille myönteisen kuvan toimintakulttuurista. Omatoimiset turvallisuusjärjestelyt ovat useassa tapauksessa myös osa organisaatioiden yleistä toimintapolitiikkaa. Tämän lisäksi vakuutuksiin, erilaisiin sopimuksiin ja tehtäviin liittyy vaatimuksia turvallisuustilanteesta huolehtimisesta. Korvausten saaminen erilaisista onnettomuustilanteista voi edellyttää, että turvallisuuteen liittyvät vaatimukset ovat olleet kunnossa.

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

Toimiva ja hyvin hoidettu omatoiminen varautuminen vaaratilanteisiin edellyttää, että turvallisuuteen liittyvät asiat ovat osa jokapäiväistä toimintaa, turvallisuuteen liittyvistä asioista huolehditaan joka hetki ja pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla päivittämällä se säännöllisin väliajoin.

Viranomaiset myös valvovat turvallisuusjärjestelyjen toteuttamista antamalla asiaan liittyviä määräyksiä.

1.2 Laki- ja asetusperusteet

”Rakennuksen omistaja ja haltija, teollisuus- ja liiketoiminnan harjoittaja, virasto, laitos ja muu yhteisö on asianomaisessa kohteessa ja muussa toiminnassaan velvollinen ehkäisemään vaaratilanteiden syntymistä, varautumaan henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa ja varautumaan sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät. (Pelastuslaki, 8 §).

Valtioneuvoston asetuksessa tarkemmin määriteltävään rakennukseen tai muuhun kohteeseen, jossa henkilö- ja paloturvallisuudelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaraan taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma 8 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä. Pelastussuunnitelman sisällöstä voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. (Pelastuslaki, 9 §).

Pelastussuunnitelman sisältö (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 10 §)

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä:

- 1) ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden vaikutukset;*
- 2) toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi;*
- 3) poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt;*
- 4) turvallisuushenkilöstö, sen varaaminen ja kouluttaminen sekä muun henkilöstön tai asukkaiden perehdyttäminen suunnitelmaan;*
- 5) tarvittava materiaali kuten alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalusto, henkilösuojaimet ja ensiaputarvikkeet sen mukaan kuin ennakoitujen vaaratilanteiden perusteella on tarpeen;*

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

- 6) ohjeet erilaisia 1 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten;
- 7) miten suunnitelman sisältyvät tiedot saatetaan asianomaisten tietoon.

Edellä 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kohteeseen laaditussa pelastussuunnitelmassa on selvitettävä erikseen, miten rakennuksessa tai tilassa olevien heikentynyt toimintakyky otetaan huomioon vaaratilanteisiin varautumisessa. Pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö.

Velvollisuus laatia pelastussuunnitelma, (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 9 §)

- 1) asuinrakennuksiin tai muihin rakennusryhmiin, jotka ovat samalla tontilla tai rakennuspaikalla ja jossa on yhteensä vähintään viisi asuinhuoneistoa;
- 2) sairaaloihin, vanhainkoteihin, hoitolaitoksiin, liikuntarajoitteisten ja muiden erityisryhmien palvelu- ja asuinrakennuksiin sekä rangaistuslaitoksiin ja muihin näitä vastaaviin tiloihin, joissa olevien ihmisten kyky havaita vaaratilanne tai mahdollisuudet toimia vaaratilanteen edellyttämällä tavalla ovat heikentyneet;
- 3) hotelleihin, asuntoihin, lomakyliin, leirintäalueille ja muihin vastaaviin majoitustiloihin, joissa on yli 10 majoituspaikkaa;
- 4) Kokoontumis- ja liiketiloihin, joissa on runsaasti yleisöä tai asiakkaita, kuten yli 50 asiakaspaikan ravintoloihin, yli 25 hoitopaikan päiväkotihuoneistoihin ja yli 500 neliömetrin kokoihin myymälöihin, kouluihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, kirkkoihin, kirjastoihin ja liikenneasemille;
- 5) Suurehkoihin tuotanto-, varasto- ja maataloustuotantotiloihin.
- 6) kohteisiin, joissa palo- ja räjähdysvarallisten kemikaalien käsittely tai varastointi voi aiheuttaa vaaraa ihmisten terveydelle, omaisuudelle tai ympäristölle;
- 7) tiloihin, jotka on varustettu säädöksessä tai viranomaisen päätöksessä vaaditulla automaattisella sammutuslaitteistolla tai paloilmoitinella;
- 8) Yrityksiin, laitoksiin ja vastaaviin kohteisiin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on enemmän kuin 30;
- 9) liiketoiminnan harjoittajan tai muun yhteisön järjestämään tapahtumaan, jossa henkilö- ja paloturvallisuudelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat tapahtumaan osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi.

Jos samaa kohdetta varten tulee muun lain kuin pelastuslain nojalla laatia pelastus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, 1 momentissa tarkoitettua pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan pelastussuunnitelmassa selvitettäviä tietoja vastaavat tiedot voidaan koota muun lain nojalla laadittavaan suunnitelmaan.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla, ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon. Pelastussuunnitelma tai sen yhteen- veto on toimitettava alueen pelastusviranomaiselle tämän antamien ohjeiden mukaisesti.

Vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten suunnitelmasta säädetään vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetussa asetuksessa (59/1999).

Henkilöturvallisuuden kannalta vaativiin kohteisiin, joissa paloturvallisuuden riskit johtuvat tilojen käyttötavasta ja henkilöiden rajoitetusta tai alentuneesta toimintakyvystä, tulee suunnittelun alkuvaiheessa laatia erityinen turvallisuusselvitys. Tämän pohjalta määritetään rakenteelliset ja muut toimenpiteet riittävän turvallisuustason saavuttamiseksi. Turvallisuusselvitys laaditaan yhteistyössä kohteen suunnittelijoiden ja käyttäjien, turvallisuudesta vastaavien viranomaisten sekä muiden tarpeellisten tahojen kanssa. (Suomen rakentamismääräyskokoelma, E1 2002, Rakennusten paloturvallisuus, kohta 11.7).

Edellä tarkoitettuja kohteita ovat mm. hoitolaitokset sekä sellaiset majoitustilat ja asunnot, jotka on tarkoitettu henkilöille, joiden poistumismahdollisuudet alentuneen toimintakyvyn seurauksena ovat tavanomaista huonommat tai poistumien on muuten estetty.

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

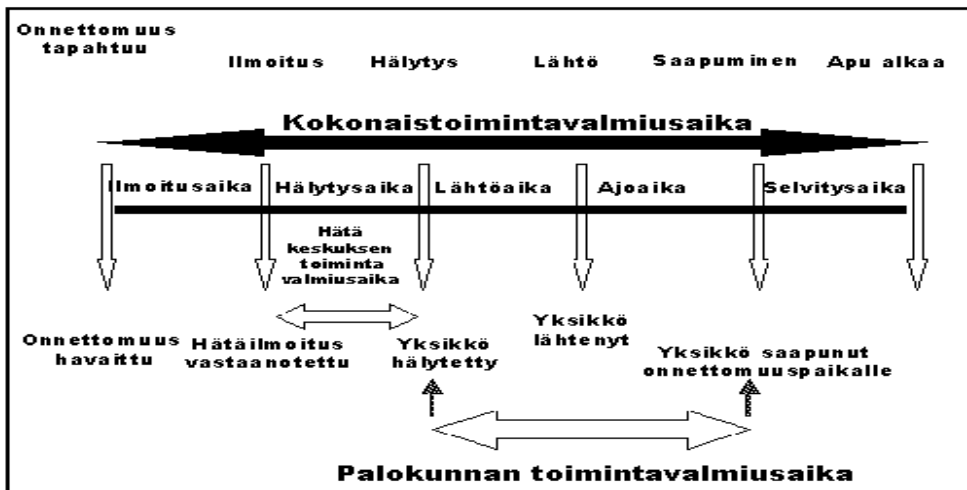
1.3 Kohteen yleistiedot

Kohteen nimi	Rinta-Joupin Autoliike, Vaasa
Kohteen osoite	Meijerinkatu 15 B, 65100 Vaasa
Kohteen turvallisuusjohtaja ja yhteystiedot	[REDACTED]
Kohteen kortteli nro	28
Kohteen tontti nro	5
Kohteen rakennusten kerrosala ja tilavuus	4'747 m ² – 30'638 m ³
Kohteen rakennusten kerrosluku	Päärakennus: 2 Piharakennus: 1 Vuokrahalli: 1
Yleiskuvaus kohteen rakennuksista	Päärakennus: Automyymälä, autokorjaamo, toimistotilat ja sosiaalitilat henkilökunnalle. Piharakennus: Automyymälä, jossa erillinen pesuhalli Vuokrahalli: Automyymälä
Kohteen henkilömäärä yhteensä	Henkilökunta: 50 Asiakkaat: Vaihteleva määrä
Kohteen vakuutussuoja ja vakuutusyhtiö	[REDACTED]
Isännöinti	Hoidetaan itse
Vartiointi	[REDACTED]
Kiinteistöhuolto	[REDACTED]

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

1.4 Liitynnät pelastustoimeen

Palo- ja pelastustoiminta	
Alueellinen sekä lähin palo- ja pelastuslaitos	Pohjanmaan pelastuslaitos Sepänkyläntie 14-16 65100 Vaasa 06 325 1444
Alueellisen pelastuslaitoksen johtaja sekä väestonsuojeluasioista vastaava henkilö	██████████
Lähimmän paloaseman päällikkö	██████████
Alueen palotarkastaja (vast.)	██████████
Hätäkeskus	Pohjanmaan hätäkeskus PL 112 65301 Vaasa
Hätänumero	112
Automaattisen paloilmottimen koenumero Ei kiireelliset puhelut (vaihte)	071 4716 500 071 4710 503
Palotarkastusten aikaväli	1 Vuosi

Kuvio 1. Palokunnan toimintavalmiusaika

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

Kohteen työterveys ja ensiapu	
Työterveysasema	
Ensiapu	<p>Pääterveysaseman päivystys: Sepänkyläntie 14-16 Joka päivä klo 08.00-22.00 06 325 1703</p> <p>Vaasan keskussairaalan yöpäivystys: Hietalahdenkatu 2-4 Joka päivä klo 22.00-08.00 06 213 1111</p>

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

1.4.1 Yleinen vaaramerkki

Lähimmän väestöhälyttimen sijainti

- Mene sisälle.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja pysäytä ilmastointi.
- Kuuntele ohjeita radiosta. Ne kuuluvat kaikilta kanavilta.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeutuisi.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisen lupaa, ettet joutuisi ulkona vaaraan.
- Poikkeusoloissa yleinen vaaramerkki kehottaa nopeaan suojautumiseen väestön-suojaan tai muuhun suojatilaan.

2. VAARATILANTEEN JA NIIDEN VAIKUTUKSET

”Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä:

- 1) *ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden vaikutukset;*” (Valtioneuvoston asetus pelastustoi-
mesta, 10 §)

2.1 Vaaratilanteiden arviointimenettely

Vaaralla tarkoitetaan tekijää tai olosuhdetta, joka voi aiheuttaa haittaa tai saada aikaan haitallisen tapahtuman.

Riski on uhkaan liittyvä vahingon todennäköisyyden ja vakavuuden yhteisvaikutus. Uhka aiheuttaa riskin.

Riskienarvioinnilla tarkoitetaan koko sitä prosessia, jonka muodostavat vaarojen tunnistaminen ja riskien suuruuden määrittäminen.

2.2 Vaaratilanteiden ja niiden vaikutusten arviointi

Tulipalovaarat:

- **Palovaaralliset kohteet**

Sähköpääkeskukset ja korjaamotilat

- **Syttymissyyt**

Oikosulku, kipinät ja huolimaton tulen käsittely

- **Vahingot**

Henkilövahingot, aineelliset vahingot ja myynnin keskeytyminen.

Kohteessa käsiteltävien vaarallisten aineiden aiheuttamat vaarat:

- Silmien ärsytys

- Ihon ärsytys

- Syövyttävä vaikutus

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

Tapaturmavaarat:

- Liukastuminen
- Asennustöissä tapahtuvat työtapaturmat
- Autojen siirtämiset

Tekniset häiriöt

- Sähköhäiriöt
- Syöttöhäiriöt
- Laiterikot

Ilkivalta, rikollinen toiminta:

- Voi aiheuttaa hengenvaaran
- Voi aiheuttaa taloudellisia menetyksiä
- Voi aiheuttaa myynnin keskeytymisen

Kohteessa tapahtuvien vaaratilanteiden vaikutukset ympäristöön:

- Korjaamossa töissä käytettävien aineiden joutuminen maastoon voi aiheuttaa ympäristöriskin

Kohteen ulkopuolelta uhkaavat vaarat:

- Ilkivalta
- Varkaudet

Henkilöihin kohdistuvat uhat:

- Työtapaturmat
- Pitkäaikainen altistuminen
- Varkaudet
- Ryöstöt

Luonnononnettomuuksien vaikutukset kohteen toimintaan

- Mahdollinen myynnin keskeytyminen

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

3. TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI

”Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä:

- 2) *toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi;*” (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 10 §)

3.1 Paloturvallisuus

3.1.1 Vaaratilanteiden ehkäiseminen

Lähtökohtana vaaratilanteiden ehkäisemiseksi liittyville toimenpiteille ovat viranomais- ja muut velvoittavat asetukset, määräykset, suoritettut rakenteelliset, tekniset, toiminnalliset ja koulutustoimenpiteet sekä kohteessa suoritettu vaaratilanteiden arviointi. Vaaratilanteiden ehkäisemiseen liittyvissä toimenpiteissä on painopisteen oltava niiden vaarojen ehkäisemisessä ja niihin vaaroihin varautumisessa, joiden todennäköisyys ja aiheutuvat vahingot voivat olla suurimmat.

Paloturvallisuuden vastuhenkilö	
--	--

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

3.1.2 Tuhopolttojen torjunta

Tuhopoltot ovat kasvava ongelma myös Suomessa. Rakennuspaloista noin kolmannes on tuhopolttoja. Suoritetun seurannan perusteella yli 40 % tuhopolttoepäilyistä kohdistuu jäteastioiden, paperinkeräysastioiden, jätekatosten ja muiden katosten tulipaloihin. Tuhopolttoja sytytetään myös kellarissa, ullakolla ja rakennusten seinustoille kertyneessä jätekasassa. SPEK on laatinut oppaan tuhopolttojen torjunnasta.

Jätteiden säilytyspaikat	
Ulkoseinustojen, lastauslaitureiden ja -katosten sekä jätteiden säilytyspaikkojen valvonta	
Ullakoiden, kellarien ja muiden yhteisten tilojen lukitukset ja valvonta	
Toimenpiteitä tuhopolttojen torjunnan parantamiseksi	<p>Syttyvää materiaalia ei säilytetä seinustojen läheisyydessä eikä katoksissa, jos asiattomien pääsy näihin kohteisiin ei ole estetty.</p> <p>Jätetila pidettävä lukittuna.</p> <p>Rakennuksen ullakot, kellarit ja yhteinen tila on pidettävä lukittuna.</p> <p>Portaissa ja yleisissä käytävissä ei saa säilyttää eikä varastoida mitään tavaraa.</p>

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

3.1.3 Oma palotarkastus

”Jokainen on mahdollisuuksiensa mukaan velvollinen valvomaan, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon tai muun onnettomuuden ehkäisemiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.” (Pelastuslaki, 23 § 3 momentti)

PÄIVITTÄINEN /TYÖAJAN JÄLKEINEN TOIMITILOJEN TARKASTUS

Millaisia ohjeita tarkastuksesta on annettu	████████████████████
Kuka tai ketkä suorittavat	████████████████████
Miten ja kenelle raportoidaan havainnoista	████████████████████

OMAT PALOTARKASTUKSET

Kuka/ketkä suorittavat	Henkilökunta, jokainen osasto käy läpi oman alueensa.
Kuinka usein	Kerran vuodessa
Tarkastuksien tulosten kirjaaminen	Pöytäkirjat
Puutteiden poistaminen	Kiinteistön huoltoyhtiö: ████████████████████

3.1.4 Jälkivahinkojen torjunta

”Tulipalon jälkiraivauksesta ja –vartioinnista on kohteen omistaja tai haltija velvollinen huolehtimaan sen jälkeen, kun tilanne ei enää vaadi palokunnan toimenpiteitä. Ajankohdan ratkaisee pelastustoiminnan johtaja.” (Pelastuslaki, 48 §, 1. momentti)

Suunnitelma jälkivahinkojen torjunnan järjestämisestä	Henkilökunta hoitaa tarvittavat toimenpiteet, aloite turvallisuusvastaavalta.
--	---

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

3.2 VAARALLISET AINEET

Vaarallisten aineiden käsittelystä vastaava	
---	--

3.2.1 Luettelo vaarallisista aineista

Vaaralliset aineet/ kauppanimi	Varastointi	Käyttötarkoitus	Käyttöriskit käyttö- turvatiedoista
	max		

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

3.3 Työsuojelu ja ensiapuvalmius

Työsuojelupäällikkö:	
Työsuojeluvaltuutetut:	
Työsuojelun toimintaohjelma on päivitetty:	18.5.2018
”Läheltä piti” –tapauksen käsittely	Työsuojeluryhmä käsittelee tapaukset ja antaa toimintaohjeet.
Ensiapujärjestelyt:	Henkilökunnan käymät ensiapukurssit.
Onnettomuustilanteiden toimintaohjeet löytyvät:	Toimistosta, korjaamosta

3.4 Varautuminen vaaratilanteisiin kiinteistössä

Vastuhenkilö	
Kohteen kiinteistöhuollon järjestelyt	
Sähköpääkeskuksen ja –muuntajan sijainti ja sähkölaitteiden tarkastus	
Kohteen veden pääsulun sijainti	
Lämpökeskuksen sijainti	
Ilmastoinnin hätäpysäytyskytkimen sijainti	

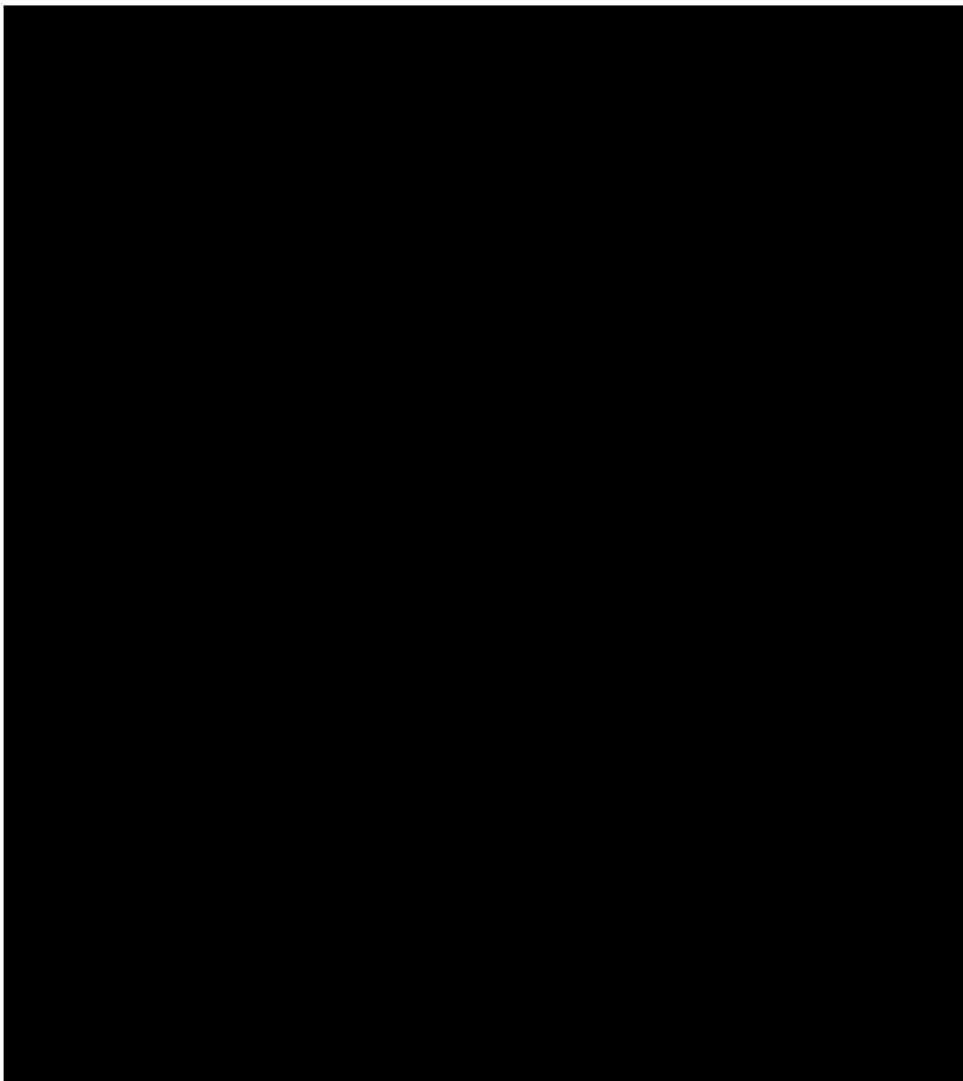
RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

Jäteastioiden sijainti	██████████
Jätehuollon suorittaja	██████████
Ongelmajätehuollon suorittaja	██████████
Poistumistieopasteiden ja poistumisreittien valaistuksen huolto	██████████

4. POISTUMIS- JA SUOJAUTUMISMAHDOLLISUUDET SEKÄ SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT

4.1 Rakennuksesta poistuminen ja kokoontumispaikat

Poistumistiet ja varatiet	Poistumistiet on merkitty asianmukaisin kyltein.
Kokoontumispaikka ja varapaikka	[REDACTED]
Sisälle suojautuminen vaaratilanteissa, paikka	[REDACTED]

Kuvio 2. Kokoontumispaikat

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

4.2 Sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt

Pelastustiet ja niiden kunnossapitojärjestelyt	
---	--

4.3 Väestönsuojat

”Rakennuksen omistajan . . . on huolehdittava, että: . . . väestönsuojan varusteet ja laitteet ovat toimintakunnossa sekä huollettu ja tarkastettu asianmukaisesti. . .” (pelastuslaki, 2 §)

Väestönsuojan hoitaja ja valvoja	
Väestönsuojien avainten säilytys	
Suojien normaaliolojen käyttö	Sosiaalitalat

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

4.3.1 Väestönsuojan materiaali

Tuote	Määrä
Ensiapulaukku	1 kpl
Ensiside	2 kpl
Paarit hihnoineen	1 kpl
Huopa tai lämpöpeite	2 kpl
Joditabletit	2 tbl/h
Vedensäilytysaine	1 prk
Suojakypärä	2 kpl
Suojalasit	2 kpl
Suojakäsineet	2 kpl
Suojanaamari	2 kpl
Suoja-asu	2 kpl
Käsivalaisin	2 kpl
Suojan merkitsemiskilpisarja	1 srj
Suojan työkalut	1 ltk
Rautakanki	1 kpl
Lapio	1 kpl
Kirves	1 kpl
Säteilymittari	1 kpl
Sankoruisku	1 kpl
Palosanko	1 kpl
Väestönsuojan huolto ja käyttö –kirja	2 kpl
Kuivakäymälän kaluste KK-1 (yksi alkavaa 20 m ² kohti)	2 kpl
Varavesisäiliö (30 l/henkilö)	
Sulkutelttä ST-1	1 kpl

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

4.3.2 Rakennuksesta poistuminen

Mikäli rakennus tai sen osa joudutaan tyhjentämään, toimintaa johtavat paikalla olevat turvallisuudesta vastaavat henkilöt.

PALONTORJUNTAKILVET

	<p>Sammutin ja alkusammutuskalusto (Nro 7)</p>		<p>Suuntanuoli sammutusvälineille tai hälytystaitteille (Nro 13) (Käytetään yhdessä nro 1, 3, 7, 8 kanssa)</p>
	<p>Paloposti (Nro 8)</p>		<p>Puhelin hätäilmoituksen tekemistä varten (Nro 3)</p>
	<p>Paloilmoituspainike (Nro 1)</p>		<p>Talotikkaat</p>
	<p>Palohälytin (Nro 2)</p>		

POISTUMISREITTIKILVET

	<p>Valtioneuvoston päätöksen nro 976 mukaiset poistumisreitit</p>		<p>SFS-standardin mukaiset poistumisreitit</p>
<p>Poistumisreitti oikealle (Nro 4)</p>		<p>Poistumisreitti oikealle (Nro 5)</p>	
	<p>Poistumisreitti vasemmalle (Nro 4)</p>		<p>Poistumisreitti vasemmalle (Nro 5)</p>
	<p>Poistumisovi (Nro 4)</p>		<p>Poistumisreititsuuntanuoli (Nro 12) (Käytetään yhdessä nro 5 kanssa)</p>

LISÄKILVET

	<p>Vain vaaratilanteissa käytettäväksi tarkoitettua uloskäytävää voidaan tarvittaessa varustaa lisäkilvillä "VARATIE".</p>		<p>Hätätilanteessa riko lasi (Nro 6)</p>
	<p>Hätätilanteissa käytettäväksi tarkoitettua uloskäytävää voidaan tarvittaessa varustaa lisäkilvillä "HÄTÄTIE".</p>		

© Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö
 Ratamestarinkatu 11 00520 Helsinki p 09-476 112 fax 09-476 11 400

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

5. TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT JA TURVALLISUUSKOULUTUS

”Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä:

- 3) *turvallisuushenkilöstö, sen varaaminen ja kouluttaminen sekä muun henkilöstön tai asukkaiden perehdyttäminen suunnitelmaan;”* (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 10 §)

5.1 Turvallisuushenkilöt

Turvallisuudesta vastaava johtaja	Yhteystiedot
[REDACTED]	[REDACTED]
Turvallisuussuunnittelusta ja -järjestelyistä vastaavat henkilöt:	Yhteystiedot
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

5.2 Turvallisuuskoulutus

Vastuhenkilö	[REDACTED]
Tiedottaminen turvallisuusasioista	Työturvallisuustoimikunnan pöytäkirjat ja tiedotteet.
Koulutustilaisuudet	Pohjanmaan pelastuslaitoksen kanssa yhteistyössä.
Harjoitukset	Alkusammutuskaluston käyttö

Turvallisuuskoulutuksesta vastaava henkilö pitää huolen siitä, että turvallisuushenkilöstö on ajan tasalla ja oikein koulutettu tehtäviinsä. Hän vastaa myös siitä, että uusi työntekijä saa riittävästi tietoa työturvallisuusasioista.

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

6. TURVALLISUUSMATERIAALI

”Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä: . . .

- 4) *tarvittava materiaali kuten alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalusto, henkilösuojaimet ja ensiaputarvikkeet; . . .*” (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 10 §)

Materiaalityyppi	Määrä, laatu, sijainti, kunto, tarkastukset ym.
Ensiapuvälineistö	
Alkusammutuskalusto	Sammutuspeite, sosiaalitalat 2.krs. Jauhesammuttimia 2 kpl korjaamotilat, merkitty pohjakuviin.
Henkilösuojaimet	Henkilökohtaiset
Väestönsuojan materiaali ja raivauskalusto	Normaali
Joditabletit	2 tablettia / henkilö

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

7. OHJEET ERILAISIA ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEITA VARTEN

”Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä:

- 1) *ohjeet erilaisia 1 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.*” (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta, 10 §)

7.1 YLEISET TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUKSIEN VARALTA

Turvallisuusjohtajan turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut	Päätää, mihin toimenpiteisiin on tarpeellista ryhtyä asiakkaiden ja henkilökunnan turvaamiseksi. Huolehtii tiedonjaosta. Jakaa työtehtävät. Päätää rakennuksesta poistumisesta. Varmistaa, että ketään ei ole rakennuksessa, turvallisuusjohtaja poistuu viimeisenä. On yhteydessä tarvittaessa viranomaisiin. Huolehtii jälkivalvonnasta. On yhteismiehenä vakuutusyhtiölle.
Turvallisuusjohtajan (sijaisen) tehtävät erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa	Päätää, mihin toimenpiteisiin on tarpeellista ryhtyä asiakkaiden ja henkilökunnan turvaamiseksi. Huolehtii tiedonjaosta. Jakaa työtehtävät. Päätää rakennuksesta poistumisesta. Varmistaa, että ketään ei ole rakennuksessa, turvallisuusjohtaja poistuu viimeisenä. On yhteydessä tarvittaessa viranomaisiin. Huolehtii jälkivalvonnasta. Huolehtii, että turvallisuusjohtaja saa tiedon tapahtuneesta.
Ensiapuryhmän toiminta erilaisissa vaara- ja vahinkotilanteissa	Aloittaa tarvittaessa ensihoitoa potilaalle välittömästi. Otaa yhteyttä hätäkeskukseen hoitohenkilökunnan saamiseksi paikalle. On tarvittaessa yhteydessä hoitohenkilökuntaan ensihoidon järjestämisestä. Ilmoittaa asiasta [REDACTED]
Jokaisen työntekijän turvallisuusasioihin liittyvät tehtävät ja vastuut	Tulee huolehtia oman työpisteen turvallisuudesta. Ilmoittaa havaitsemistaan puutteista. Huolehtii asiakkaiden poistumisesta vaara-alueelta.

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

7.1.1 Häät ilmoituksen teko

HÄTÄILMOITUS	
1. PELASTA	ensin ne, jotka ovat selvässä vaarassa.
2. ILMOITA	112 hätäkeskukseen. <ul style="list-style-type: none">• KUKA soittaa ja mistä• Mitä on tapahtunut• Missä olet• Odota kysymyksiä• Lopeta puhelu, kun olet saanut luvan
3. VAROITA	muita, jotka ovat vaarassa.
4. SAMMUTA	jos se on mahdollista.
5. TYHJENNÄ	Seuraa poistumiskilpiä ja ohjeita. Mene kokoontumispaikkaan.

7.1.2 Tiedottaminen onnettomuustilanteessa

Tiedotuksesta vastaa
Turvallisuuspäällikkö [REDACTED]

8. ONNETTOMUUSKOHTAISET TOIMINTAOHJEET

8.1 Toimintaohje tulipalon sattuessa

Hälytä turvallisuusjohtaja, hänen sijaisensa tai turvallisuusvalvoja. Hän ryhtyy johtamaan välittömiä pelastustoimenpiteitä ja hän määrää toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä.

Mikäli rakennusosia joudutaan tyhjentämään, turvallisuusjohtaja tai hänen sijaisensa antaa tästä käskyn. Se välitetään kaikille rakennusosassa oleville.

Henkilökunnan tehtävänä on auttaa pelastustoimenpiteiden käynnistämisessä. Erityisesti on ohjattava ja autettava asiakkaita pois rakennusosasta.

Älä kuitenkaan viivyttelä ja jää odottamaan turvallisuusesiimestä, vaan toimi tilanteesta riippuen alla olevien ohjeiden mukaisesti.

Ohjeita huoneista poistuttaessa

- Tarkista, että ikkunat ovat kiinni
- Sammuta sähkölaitteet
- Ota päällysvaatteesi mukaan
- Sulje huoneesi ovi, mutta älä lukitse sitä
- Ota mahdollinen asiakas mukaasi ja auta häntä tarvittaessa

Mene kokoontumispaikalle. Älä poistu sieltä ennen kuin olet saanut siihen luvan.

- Pelasta
- Ilmoita
- Sammuta
- Ehkäise
- Opasta

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

OHJE TURVALLISUUSJOHTAJALLE

- Arvioi tilanne ja varmista, että:
 - palokunta on hälytetty
 - palonrajoitus- ja sammutustoimenpiteet ovat käynnistyneet
 - tarvittaessa ilmoitus on välitetty muihin rakennusosiin
 - palokunnalle on järjestetty opastus
 - palon ja savun leviämistä estävät aukot ja ovet suljetaan ja ilmanvaihtolaitteet pysäytetään.

- Selvitä, onko ihmisiä vaarassa.

- Anna tulipalotilanteessa turvallisuusvastaaville määräys antaa tiedotus tulipalosta –ilmoitus.

- Jos evakuointi on välttämätön, anna tästä käsky ja valvo, että henkilökunta opastaa ja auttaa asiakkaita ulos kokoontumispaikalle.

- Johda palopaikalla
 - sammutusta alkusammutuskalustolla
 - asiakkaiden ohjausta pois palopaikalta
 - palokunnan opastusta palokohteeseen.

- Palokunnan saavuttua paikalle sammutustyön johto siirtyy sille.

- Järjestä henkilöinventointi kokoontumispaikalla.

- Käytä nimettyä turvallisuus- ja ensiapuhenkilöstöä apunasi. Määrää tarvittaessa henkilökuntaa tehtäviin.

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

OHJE TURVALLISUUSVALVOJALLE

Kun havaitset palon tai saat ilmoituksen tulipalosta, hälytä palokunta tekemällä hätäilmoitus.

- Arvioi tilanne ja varmista, että:
 - ihmisiä ei ole vaarassa
 - asiakkaiden evakuointi käynnistetään tarvittaessa ja heitä autetaan tarvittaessa
 - palokunta on hälytetty
 - palon rajoitus- ja sammutustoimenpiteet ovat käynnissä
 - ilmoittaudu turvallisuusjohtajalle
 - järjestä opastus palokunnalle
 - varmistaudu, että poistumistiet ovat avoimet ja vapaat
 - aseta oppaat poistumisteille tehtävänä opastaa ihmiset pois vaara-alueelta kokoontumispaikalle ja estää asiattomien sisääntulo
 - valvo tilojen tyhjentymistä
 - tarkista, että kaikki ovat poistuneet
 - pysäytä ilmastointilaitteisto
 - anna ohjeet sulkea ikkunat ja ovet
 - pidä turvallisuusjohtaja tietoisena toimenpiteiden edistymisestä.

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

8.2 Toimintaohje tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa

- Tee nopeasti tilannearvio:
 - Selvitä mitä on tapahtunut
 - Onko potilas hereillä
 - Hengittääkö, toimiiko sydän
- Käynnistä potilaan ensiapu
- Pienet vammat voit hoitaa itse paikan päällä
- Käytä ensiapukaapin välineistöä ja tarvikkeita
- Pyydä apua ensiaputaitoisilta
- Kutsu tarvittaessa paikalle ensiapuryhmän jäsen
- Suuremmissa vammoissa tai vakavissa sairastapauksissa tee hätäilmoitus soittamalla numeroon **112**
- Järjestä opas sairaankuljetukselle ulko-ovelle.
- Älä jätä potilasta yksin
- Opettele henkeä pelastavat ensiaputoimenpiteet

Ilmoita tapauksesta turvallisuusvastaavalle tai turvallisuusjohtajalle. Heidän tehtävänsä on auttaa tarvittaessa tapauksen jälkiselvittelyssä sekä päättää toimenpiteistä, joiden avulla vastaavilta tapauksilta voitaisiin välttyä. Turvallisuusjohdon tehtävänä on myös huolehtia läheltä piti-tapausten käsittelystä.

8.3 Toimintaohje uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa

JOS KOHTAAT UHKAAVAN HENKILÖN

- Jätä uhkaavalle tilaa ja säilytä hänen reviirinsä
- Puhu selkeästi, lyhyesti ja myötäile
- Pidä kädet näkyvissä
- Pysy rauhallisena
- Vältä tuijottamista
- Älä vähättele uhkaajaa tai tilannetta
- Ole mieluummin joustava kuin jyrkkä
- Älä käännä selkäsi
- Vältä äkkinäisiä liikkeitä
- Älä oikaise huumaantuneen tai muuten sekaisen henkilön harhoja
- Voita aikaa niin, että muita tulisi paikalle
- Pyri ilmoittamaan / hälyttämään niin, että uhkaaja ei huomaa

8.4 Toimintaohje varkaus- tai ryöstötapauksessa

ENNALTA EHKÄISEVÄT TOIMET:

- Varkautta ja ryöstöä edeltää usein tiedustelu
- Tarkkaile oudosti käyttäytyviä asiattomia henkilöitä, seuraa tällaisten henkilöiden toimia ja paina tuntomerkit mieleesi, ilmoita havainnoistasi
- Älä luota haalareiden yrityslogoon
- Pidä arvokkaat laitteet ja rahat poissa näkyviltä ja käsilaukut/lompakot lukitussa kaapissa.

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

JOS RYÖSTÖ TAI VARKAUS TAPAHTUU

- Pysy rauhallisena, älä vastusta ryöstäjää
- Hidasta toimintaa niin, että muutkin voivat tarkkailla ryöstäjän toimintaa
- Älä ärsytä ryöstäjää, älä leiki sankaria, voit vaarantaa oman tai muiden turvallisuuden
- Uhattuna älä hälytä.

LAITA TUNTOMERKIT MUISTOON

- Paina tuntomerkit mieleesi
- Paina mieleen ryöstäjän ääni ja erikoistuntomerkit
- Kiinnitä huomiota pakotapaan ja mahdollisiin apureihin.

JÄLKITOIMET

- Lukitse ovet
- Huolehdi mahdollisista loukkaantuneista
- Varmista mahdolliset todistajat
- Suojaa jäljet ja esineet
- Täytä tuntomerkkilomake itsenäisesti ja anna sellainen todistajille
- Laita tuntomerkit paperille.

**RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA**

8.5 Toimintaohje sähkökatkon sattuessa

JOS SÄHKÖ KATKEAA

- Pysy rauhallisena, varavalaistus jää palamaan
- Älä raavi tulitikkuja (palovaara), sytytä taskulamppu, jonka paikka tulee olla tiedossasi
- Älä soita turhia puheluita, sillä linjat saattavat ylikuormittua
- Jos jäät hissiin, paina hississä olevaa hälytysnappia ja odota rauhallisena, hissien huoltohenkilöstö tulee melko nopeasti ja auttaa pois hissistä
- Kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen
- Jos toimintaa ei voida jatkaa, yrityksen johto ja esimiehet antaa tarvittavat lisäohjeet.

RIKI OY / RINTA-JOUPIN LIIKEKIINTEISTÖT OY
AUTOLIIKE, VAASA
PELASTUSSUUNNITELMA

8.6 Toimintaohje säteilyvaarassa

Säteily voi ilmetä seuraavissa tilanteissa:

- Vakava onnettomuus ydinvoimalaitoksessa, Suomessa tai lähimaissa.
- Onnettomuus ydinvoimalla kulkevalla laivalla
- Onnettomuus ydinaseiden käsittelyssä
- Jos ydinvoimalla kulkeva satelliitti putoaa alas
- Onnettomuus radioaktiivisten aineiden siirrossa tai käytössä
- Tahallinen radioaktiivisten aineiden levittäminen

Säteilyä voi ehkäistä menemällä rakennuksien sisätiloihin ja ottamalla joditabletin. Asukkaat informoidaan yleisen vaaramerkin kautta ja lähempää tietoa saa radiosta ja televisiosta.

SÄTEILYVAARAN ILMETESSÄ

- Mene kellariin tai rakennuksien sisimpiin osiin
- Sulje kaikki ikkunat, ovet ja ilmanvaihtokanavat
- Ota joditabletti vasta kun viranomaiset ilmoittavat
- Säilytä elintarvikkeet ja juomavesi suljetuissa astioissa.
- Jos on pakko mennä ulos, suojaudu tiiviillä puvulla ja hengityssuojaimella
- Väestösuoja otetaan käyttöön vasta kun viranomaiset ilmoittavat